Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Meerjareninformatieplan BZK en VRO 2025-2027

Overzicht meerjareninformatieplan BZK en VRO

Maatschappelijke opgaven van BZK en VRO
Werken aan de basis van Nederland en ons Koninkrijk

versterken van de democratie
bewaken van grondrechten
een goed openbaar bestuur
versterken van de rijksoverheid

voldoende betaalbare woningen
verduurzaming van woningen
prettig leven in een prettige omgeving
goede verdeling van de schaarse ruimte

Grensoverstijgende digitaliseringsdoelen in dienst van de opgaven

een betrouwbare en moderne basis voor identiteit, regie op gegevens en dienstverlening	informatie en technologie voor een intelligente en integrale aanpak van volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	een goed geïnformeerd publiek debat en bestuur en verankering van vrijheden, grondrechten en verkiezingen
o.a. Toekomst BRP Vernieuwing Reisdocumentenstelsel moderniseren GDI Federatief Datastelsel ID Wallets inlogmiddelen machtigen	o.a. datagedreven volkshuisvesting Zicht op Nederland Basisregistratie Ondergrond Kadastrale Kaart Next Digitaal Stelsel Omgevingswet Gebouwdossier overheid	o.a. Open Overheid transparantie en algoritmen borgen verkiezingsproces financiering openbaar bestuur Zicht op Ondermijning
grenzeloos samenwerken in een open, kennisgedreven, digitaal fitte Rijksoverheid	een robuuste informatiebasis voor de opgaven in Groningen	versterken van de digitale samenleving in Caribisch Nederland
o.a. Beter Samen Werken Kennis- en datagedreven werken Slimme Gebouwen	o.a. Dienstverlening NCG Data diepe ondergrond Staat van Groningen	o.a. Invoeren stelsel basisregistraties Invoeren BSN en DigiD Centrale voorzieningen RCN

verstevigen van de weerbaarheid

iStrategie BZK en VRO
Hoe halen we samen onze doelen en hoe versnellen we de digitale transitie?

I in het hart verzilveren van het potentieel van data en technologie voor maatschappelijke opgaven en voor slimmer werken, met een portfolio van programma's, projecten en missiegedreven innovaties	**vakmanschap** een digitaal fitte BZK/VRO-populatie en goed leiderschap, opdrachtgeverschap en vakmanschap op alle cruciale posities voor de digitale transitie van beide ministeries	**wendbaar** verminderen van de vraag naar IT'ers en versnellen van de digitale transitie door standaardisatie en hergebruik, open source software en een samenhangende architectuur	**Basis op orde** grip op I door sturing op applicatie- en lifecyclemanagement, privacy, digitale weerbaarheid, risicomanagement en een transparante informatiehuishouding

focus 2025 – 2027: weerbaarheid – executiekracht – nieuwe technologie

1 Inleiding

Dit is het meerjareninformatieplan (iPlan) van de ministeries van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO). We beschrijven in dit iPlan hoe informatie en technologie bijdragen aan de opgaven van beide ministeries. Volgens het Besluit CIO-stelsel Rijksdienst 2021 is het opstellen, beheren en zorgdragen voor de uitvoering van een iPlan één van de taken van de departementale Chief Information Officer (CIO). Sinds de splitsing van BZK en VRO werkt één CIO voor beide ministeries.

BZK en VRO werken aan de basis van Nederland en ons Koninkrijk. Voor BZK betekent dat werken aan het versterken van de democratie, het bewaken van onze grondrechten en een goed openbaar bestuur. VRO zorgt ervoor dat iedereen kan wonen in een prettige omgeving. Daarnaast zorgt VRO voor een goede verdeling van de schaarse ruimte in Nederland.

Tegenover de vele en complexe opgaven van beide ministeries staan de komende jaren aanzienlijke bezuinigingen en een aanhoudende krapte op de arbeidsmarkt. Dat vraagt om het maken van keuzes, het vereenvoudigen van wetten en regels en het herontwerpen van processen.

In die context van schaarste vestigen veel partijen hun hoop op de snelle ontwikkeling van kunstmatige intelligentie (AI). Zij biedt kansen om de productiviteit te verhogen. En zij kan een boost geven aan opgavegerichte samenwerking over grenzen heen: wanneer alle betrokkenen bij een opgave beschikken over dezelfde informatie en de tools om die informatie te analyseren en visualiseren, dan komen zij samen tot de scherpste inzichten en op basis van die inzichten tot de beste oplossingen.

Een absolute voorwaarde voor succesvol gebruik van AI is dat de informatie waar mensen met hulp van machines mee werken betrouwbaar, actueel en volledig is. De algoritmen die deze informatie verwerken tot inzichten moeten transparant en controleerbaar zijn. We ontwikkelen daarom met BZK en VRO een werkwijze waarin het zorgvuldig beheren en delen van informatie en algoritmen de norm is.

Gegeven die maatschappelijke opgaven van BZK en VRO en de kansen en risico’s van AI en andere moderne technologieën richten we ons in dit iPlan op zes prioritaire doelen voor de digitale transitie van BZK en VRO:

1. Een betrouwbare en moderne basis voor identiteit, regie op gegevens en overheidsdienstverlening.
2. Informatie en technologie voor een intelligente en integrale aanpak van volkshuisvesting en ruimtelijke ordening.
3. Een goed geïnformeerd publiek debat en bestuur en verankering van vrijheden, grondrechten en verkiezingen
4. Grenzeloos samenwerken in een open, kennisgedreven, digitaal fitte Rijksoverheid.
5. Een robuuste informatiebasis voor de opgaven in Groningen.
6. Versterken van de digitale samenleving in Caribisch Nederland.

Deze doelen geven richting en samenhang aan de digitale transitie van BZK en VRO: aan de programma's en projecten en aan de architectuur en de ontwikkeling van het IT-landschap. In hoofdstuk 2 werken we de doelen uit. De AIVD valt buiten de scope van dit plan.

Met dit plan volgen we op hoofdlijnen de vorige twee edities. Op dit moment wordt gewerkt aan de Nederlandse Digitaliseringsstrategie. Die gaat bepalen wat de prioriteiten voor de komende jaren zullen zijn. In de loop van dit jaar hebben we daar duidelijkheid over.

In hoofdstuk 3 beschrijven we op hoofdlijnen hoe we genoemde doelen willen halen. We gaan niet in op planning, voortgang en budgetten van individuele programma's en projecten. Uw Kamer wordt daarover op afgesproken momenten geïnformeerd. We kijken wel naar de voorwaarden voor een succesvolle aanpak van het totaal aan opgaven.

Dit iPlan sluit volgens Rijksbrede afspraak af met een kwalitatieve financiële paragraaf. De financiële verantwoording op hoofdlijnen verloopt via de reguliere rijksbegrotingscyclus.

2 Digitaliseringsdoelen in dienst van de opgaven

2.1 Doel 1 - Een betrouwbare en moderne basis voor identiteit, regie op gegevens en overheidsdienstverlening

BZK en VRO verzorgen voorzieningen waar de hele dienstverlening van de overheid op draait. Het betreft onder andere zes van de tien basisregistraties[1], DigiD, Digipoort en mijnoverheid.nl. We borgen de continuïteit van die voorzieningen en ontwikkelen tegelijkertijd een betrouwbare en moderne basis voor hoogwaardige dienstverlening in de toekomst.

De basis onder identiteits- en toegangsbeheer en dienstverlening ondergaat een transitie die jaren werk vergt. Centraal daarin staan de rechten en het gebruikersgemak van mensen. Concreet betekent dit:

1. Er is een Europees kader voor nationale digitale identiteitswallets, voor het delen van digitale gegevens. Dat maakt het makkelijker om digitaal zaken te regelen: inloggen, gegevens delen, gegevens corrigeren, handtekeningen zetten, autorisaties beheren, et cetera.
2. Overheidsdienstverlening sluit aan bij behoeften en leefwereld van mensen en doet recht aan een ieders persoonlijke situatie.
3. Alle overheidsdienstverlening is georganiseerd vanuit het principe van ‘altijd de juiste deur’. Waar je ook binnenkomt, wij als overheid zorgen ervoor dat je goed wordt geholpen.
4. Waar mogelijk is dienstverlening proactief: mensen ontvangen informatie van dienstverleners en kunnen eenvoudig gebruik maken van regelingen waar ze recht op hebben.
5. Overheidsdienstverlening is altijd gebruikersvriendelijk, begrijpelijk, transparant en toegankelijk voor iedereen. Mensen kiezen zelf hun voorkeurskanaal voor hun contacten met de overheid: aan het loket, telefonisch, schriftelijk en digitaal. Ze kunnen altijd eenvoudig inzicht krijgen in hun persoonlijke gegevens en lopende zaken.
6. Burgers die niet digitaal kunnen meekomen of zelf niet (digitaal) mogen handelen, kunnen zich digitaal laten vertegenwoordigen voor alle digitale dienstverlening.

[1] De ministeries van BZK en VRO zijn verantwoordelijk voor de Basisregistratie personen (BRP), Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG), Basisregistratie Topografie (BRT), Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT), Basisregistratie Ondergrond Basisregistratie (BRO) en Kadaster (BRK).

Speerpunten 2025 - 2027

Moderniseren Generieke Digitale Infrastructuur (GDI)

Van een GDI op basis van overwegend centrale voorzieningen naar een GDI van overwegend standaarden en kleinere, herbruikbare componenten op basis van open source die door alle overheidsorganisaties gebruikt worden. Meer informatie hierover is te vinden in het programmeringsplan GDI. Een actualisatie wordt jaarlijks aan de Kamer aangeboden.

Federatief Datastelsel

We bouwen aan een federatief datastelsel (FDS) als onderdeel van de Interbestuurlijke Datastrategie. Het FDS is te zien als het data-ecosysteem van de Nederlandse overheid. Het bestaat onder meer uit afspraken en standaarden zodat iedereen op dezelfde manier werkt en zodat burgers weten welke gegevens over hen worden gebruikt voor welk doel. Hiermee realiseren we op een veilige manier privacy by design, betere accountability en meer transparantie zodat data makkelijker gebruikt kunnen worden voor maatschappelijke opgaven en voor betere dienstverlening.

Doelen voor de komende jaren zijn om steeds meer organisaties en datasets deel te laten nemen aan FDS, de kwaliteit van de data te verhogen, gezamenlijk ontwikkelde afspraken en standaarden te implementeren en de noodzakelijke technische en organisatorische stelselfuncties in te richten zodat data op verantwoorde wijze kan stromen.

Bij de realisatie van het FDS leren we van goede voorbeelden in het buitenland zoals X-road in Estland, de Kruispuntbank in België en borger.dk in Denemarken.

De Centrale Commissie Gegevensgebruik (CCG) is opgericht met als taak te adviseren over het verbeteren en versnellen van gegevensgebruik door en tussen overheidsdiensten. Hierbij ligt de nadruk op het vinden van de grondoorzaken van knelpunten om tot duurzame oplossingen te komen. De commissie adviseert over oplossingsrichtingen en biedt handelingsperspectieven, en heeft de slagkracht om knelpunten (politiek) te agenderen of op een hoog ambtelijk niveau bespreekbaar te maken. Het mandaat van de adviescommissie is adviserend en agenderend en werkt tot eind 2025 als informeel orgaan. Daarna wordt een afweging gemaakt voor een formele installatie.

Onderdeel van FDS is het Digilab; een gezamenlijke laboratoriumomgeving voor (datadeel)projecten van de overheid om (met de modernste technologie) te onderzoeken hoe de technische interoperabiliteit en het verantwoord delen van data tussen overheidsorganisaties versterkt kan worden.

Programma Toekomst BRP
De Basisregistratie Personen wordt stapsgewijs doorontwikkeld. Als opvolging van het AcICT-advies Toekomst BRP wordt onder andere de Ontwikkelagenda BRP herijkt en wordt de aanpak voor de doelarchitectuur BRP verstevigd.

Vernieuwing Reisdocumentenstelsel (VRS)
De huidige ICT-architectuur achter het Reisdocumentenstelsel is verouderd. Het Programma Vernieuwing Reisdocumentenstelsel (VRS) werkt stap voor stap aan verbetering door processen, procedures en registers te digitaliseren en te centraliseren volgens moderne standaarden. Hierdoor ontstaat een efficiënter proces bij de balie van uitgevende instanties, met minder fouten, snellere afhandeling en betere preventie van fraude.

2.2 Doel 2 – Informatie en technologie voor een intelligente en integrale aanpak van volkshuisvesting en ruimtelijke ordening

De aanpak van het woningtekort is een topprioriteit van het kabinet. Er moet meer en sneller gebouwd worden. Daarnaast wordt er gewerkt aan de betaalbaarheid en kwaliteit van woningen en de leefomgeving. Onder meer met het vereenvoudigen van de huurtoeslag, een aanpak voor funderingsschade, het maken van nieuwe Nationale Prestatieafspraken met woningcorporaties (NPA) en de voortzetting van het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid (NPLV).

Ook moeten er keuzes worden gemaakt in de schaarse ruimte voor onder andere wonen en werken, landbouw en defensie. In 2025 werkt VRO samen met andere ministeries, overheden en maatschappelijke partners aan de Nieuwe Nota Ruimte. Hiermee wordt de regie op de ruimte hernomen en worden grote keuzes gemaakt in de verdeling van schaarse ruimte, voor de ontwikkeling van Nederland in de nabije en de verre toekomst.

Voor het maken van de beste keuzes en het voeren van regie op de voortgang moeten alle betrokkenen toegang hebben tot dezelfde betrouwbare informatie. Met hulp van moderne technologie wordt het mogelijk om op basis van die informatie inzichtelijk te maken hoe zaken er nu voor staan en wat de gevolgen van (beleids-)keuzes kunnen zijn voor de toekomst. Dat voedt een intelligente en integrale aanpak van de opgaven. En het sterkt de democratie: mensen kunnen op basis van dezelfde informatie de afwegingen en besluitvorming over hun directe leefomgeving volgen, begrijpen en meebepalen.

Speerpunten 2025 - 2027

Datagedreven aanpak woningtekort

BZK intensiveert het data gedreven werken in de aanpak van de woonopgave met data-analyse en -visualisatie van de woningmarkt en woningbouw. Bestaande databronnen en monitoring worden gesystematiseerd en witte vlekken (huursector) worden ingevuld.

We investeren extra in de voortgang van de woningbouw, zodat hierop bestuurlijke regie genomen kan worden. Verder stimuleren we de digitalisering van de bouwketen.

We bouwen samen met medeoverheden en stakeholders zoals CBS en Kadaster aan een datafundament zodat ook in de toekomst het Volkshuisvestingsbeleid data gedreven zal zijn.

Landelijke Voorziening Gebouwgegevens

Aansluitend bij Europese ontwikkelingen en het publiek-private Digitaal Stelsel Gebouwde Omgeving ontwikkelt VRO de Landelijke Voorziening Gebouwgegevens (LVG) om gebouw gebonden data uit publieke bronnen te ontsluiten. Gebouweigenaren kunnen hun gebouw gebonden data inzien en deze eventueel delen met adviseurs of dienstverleners. VRO verwacht dat geaggregeerde gegevens uit LVG inzetbaar zijn voor landelijke- en medeoverheden, onder meer voor de realisatie van beleidsopgaven zoals energietransitie, bouwkwaliteit en woningbouw.

Digitaal Stelsel Omgevingswet

Het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) maakt lokaal maatwerk en betere en snellere besluitvorming mogelijk door informatie over o.a. regels, plannen en vergunningen bij elkaar te brengen. Onderdeel van het DSO is het Omgevingsloket waar burgers en bedrijven deze informatie kunnen raadplegen. Het is de eerste grote stap van de overheid naar het principe van 1 loket. Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. De komende jaren wordt stapsgewijs gewerkt aan de afbouw, doorontwikkeling en uitbouw van het DSO.

Zicht op Nederland

De geobasisregistraties geven een betrouwbaar 2D beeld van Nederland. Ze worden miljarden keren per jaar bevraagd. Met dat goede uitgangspunt werken we nu aan de transitie naar 3D beeld van Nederland, met betrouwbare en breed beschikbare ruimtelijke informatie van Nederland boven en onder de grond. Rijk, overheden, uitvoeringsorganisaties en kennisinstellingen werken in het Beraad voor

Geo-informatie en op basis van de meerjarenvisie 'Zicht op Nederland' [2] langs drie lijnen samen aan het versterken van de ruimtelijke datawaardeketen: het ontsluiten van meer ruimtelijke data, het vereenvoudigen van data delen en het ontwikkelen van standaarden voor ruimtelijke analyses en visualisaties. Dat maakt het mogelijk ruimtelijke vraagstukken bijvoorbeeld met behulp van digitale tweelingen (voorspellende 3D-representaties van de omgeving) sneller, beter en goedkoper aan te pakken.

Basisregistratie Ondergrond

De basisregistratie Ondergrond legt het fundament onder de opgaven in de fysieke leefomgeving, met eenduidige, betrouwbare data over de ondergrond van Nederland. Op 1 juli 2022 is fase 1 van het programma Basisregisratie Ondergrond (BRO) afgerond en de Wet Bro voor de 4e tranche in werking getreden en is er overgaan op beheer door middel van een opdrachtgever-opdrachtnemer overeenkomst onder GIP aan TNO. Medio 2022 is BRO fase 2 Milieukwaliteit van start gegaan. Eind 2023 is de eerste catalogus vastgesteld. In de tweede helft van 2024 is deze in productie gegaan en is gestart met de migratie van bestaande data en het aansluiten van bronhouders. Dit loopt door tot 2026. De inzet is dat medio 2025 de Wet Bro voor de vijfde tranche in werking is.

Kadastrale Kaart Next

Met de Kadastrale Kaart Next wordt een structurele verbetering van de kwaliteit, nauwkeurigheid en eenduidigheid van de Digitale Kadastrale Kaart (DKK) bereikt en ontstaat een veel breder toepassingsbereik. Daarnaast functioneert de kaart beter binnen de digitale overheid en informatiemaatschappij, alsook in het stelsel van basisregistraties. Ten slotte vindt borging van kennis plaats door het veiligstellen van het nu nog beperkt toegankelijke en ontsloten historisch archief van land-meetkundige veldwerken (bruto totaal 5,1 miljoen stuks).

2.3 Doel 3 - Een goed geïnformeerd publiek debat en bestuur en verankering van vrijheden, grondrechten en verkiezingen

"Goed bestuur en de democratische rechtsstaat vormen het fundament van onze samenleving. Dat vergt bescherming en waakzaamheid voor nieuwe bedreigingen van de stabiliteit van onze democratische rechtsstaat. Het kabinet wil de weg vrijmaken voor herstel en verandering. Het kabinet presenteert een agenda voor vernieuwing van de democratie en versterking van de rechtsstaat, het bestuur en de controle daarop. We geven grondrechten een prominentere rol, we verbeteren de 'checks and balances' in ons democratisch bestel, het versterken van rechtsstatelijke

[2] Kamerstukken II 2023/24, 29 435 nr. 266

instituties en rechtsbeginselen en het functioneren van de (samenwerkende) overheden.” [3]

Informatie en technologie kunnen een belangrijke rol spelen in die agenda van vernieuwing. Er ontstaan in hoog tempo nieuwe kansen. We kunnen met hulp van kunstmatige intelligentie de informatiepositie van burgers, parlement en openbaar bestuur fors verstevigen en de transitie naar een open, kennisgedreven en digitaal fitte overheid faciliteren. En met nieuwe technologieën ontstaan nieuwe mogelijkheden om mensen van alle generaties te betrekken bij planvorming, besluitvorming en uitvoering.

Net zo belangrijk in een context van vernieuwing is het leren omgaan met bedreigingen. We zullen grondrechten en betrouwbare verkiezingen moeten borgen in een technologisch en geopolitiek uitdagend klimaat. Dat geldt zowel voor de fysieke als de virtuele wereld. We zullen samen een stevige weerbaarheid moeten ontwikkelen tegen de inmenging van kwaadwillenden met desinformatie[4] en sabotage.

Speerpunten 2025 - 2027

Transparantie en algoritmen
We werken aan transparantie door o.a. gebruikte algoritmes en AI-systemen waar nodig in het algoritmeregister op te nemen. We volgen het Algoritmekader, waaronder het actief toepassen van maatregelen als de data protection impact assessment en human rights impact assessments op onze diensten en inkoop en het voorbereiden op de AI-verordening waar van toepassing.

Open Overheid
In de kabinetsreactie op de invoeringstoets van de Wet open overheid (Woo) worden verschillende maatregelen genoemd om de uitvoering en uitvoerbaarheid van de Woo te verbeteren.[5] Er wordt onder andere ingezet op een verbeterde afhandeling van Woo-verzoeken en beter contact tussen overheidsorganisaties en Woo-verzoekers. Ook komt er een publiek toegankelijk Woo-dashboard, zodat iedereen kan zien hoe het gaat met de afhandeling van Woo-verzoeken bij de Rijksoverheid.[6] We ondersteunen de gefaseerde implementatie van de verplichte actieve openbaarmaking uit de Woo met het programma ‘Implementatie Actieve Openbaarmaking (IAO)’. We ontwikkelen de benodigde ICT-infrastructuur (de Woo-index met zoekfunctie) en verzorgen de aansluiting van de (1000+) bestuursorganen daarop. Bestuursorganen maken documenten in de zeventien informatiecategorieën genoemd in de Woo actief openbaar en registreren de publicatielocatie van deze documenten in de Woo-index. De zeventien informatiecategorieën

[3] Bron: regeerprogramma 2024

[4] Zie Voortgangsbrief Rijksbrede strategie voor de effectieve aanpak van desinformatie, *Kamerstukken II* 2023/24, 30 821, nr 230

[5] *Kamerstukken II* 2023/24, 32802, nr. 94

[6] *Kamerstukken II* 2023/24, 32 802, nr. 93

werken we nader uit in een ministeriële regeling, die bijdraagt aan meer duidelijkheid voor bestuursorganen en aan meer uniformiteit en een betere vindbaarheid van de informatie voor eindgebruikers. Vanaf november 2024 is openbaarmaking van de eerste vijf categorieën verplicht; het streven is dat in elk geval de Rijksoverheid de informatie onder alle 17 categorieën in 2026 openbaar maakt. Daarnaast werken we aan een beleidslijn voor het openbaar maken van informatie die niet verplicht openbaar hoeft te worden gemaakt.

Het beleid rond het archiveren van chatgesprekken wordt aangepast in lijn met het advies van het Adviescollege Openbaarheid en Informatiehuishouding, dus met toepassing van de sleutelfunctie selectiemethodiek, en op uniforme wijze binnen de rijksoverheid ingevoerd. Ook voor de archivering van e-mail wordt beleid op basis van de sleutelfunctiemethodiek ontwikkeld en geïmplementeerd.[7]

Borgen van het verkiezingsproces

Nadat het project Digitaal Hulpmiddel Verkiezingen (DHV) in april 2023 is gestopt, is er een ontwikkeltraject gestart ter vervanging van de huidige programmatuur 'Ondersteunende Software Verkiezingen' (OSV2020). Dit betreft de ontwikkeling van modules die het verkiezingsproces in de verschillende fases ondersteunen.

Er is sinds het najaar van 2023 een ontwikkelteam binnen het bureau van de Kiesraad bezig met het ontwikkelen van nieuwe uitslagprogrammatuur in een open-source setting. De Kiesraad ontwikkelt de uitslagprogrammatuur met aandacht voor intensieve ketensamenwerking en (het vergroten van) de uitvoerbaarheid door het beter laten aansluiten van de software op de operationele processen.

Ook loopt er in 2024 een marktconsultatie en een aanbesteding voor de open-source ontwikkeling van de programmatuur ten behoeve van de registratie en kandidaatstelling, waarvoor de eerste concept ontwerpen gereed zijn. In het verlengde daarvan, in het kader van en in voorbereiding op het wetsvoorstel ter versterking (en digitalisering) van de kandidaatsstellingsprocedure waarvan de consultatie is voorzien in 2025, verricht de Kiesraad een uitvoeringstoets, waarvan de uitkomsten worden betrokken bij het uiteindelijke wetsvoorstel. Eén van de uitgangspunten bij deze versterking van de kandidaatstellingsprocedure is het inzetten op digitalisering.

Financiering openbaar bestuur

We werken aan een toekomstbestendige, op betrouwbare data gebaseerde financiering van het openbaar bestuur. De formats van de betaalbestanden die door het gemeentefonds systeem gegenereerd worden zijn geactualiseerd. Daarmee voldoen de betaalbestanden aan

[7] Meerjarenplan Openbaarheid en Informatiehuishouding Rijksoverheid 2024-2025

de eisen die door de Bank Nederlandse Gemeenten aan dergelijke betaalbestanden worden gesteld. Daarnaast is het gemeentefonds systeem robuuster gemaakt op het gebied van verzenden van e-mailberichten met de specificaties over het gemeentefonds aan de Nederlandse gemeenten.

Zicht op Ondermijning

De werkwijze van Zicht op Ondermijning (Zicht-op-methode) is inmiddels geborgd binnen de afdeling Ondersteuning Bestuur (DGOBR/D&B)). Met deze methode voor data-analyse worden relevante patronen en risico's van ondermijning in gemeenten zichtbaar. Deze inzichten kunnen helpen bij het verbeteren van de informatiepositie en het efficiënt inzetten van preventieve beleidsmaatregelen door lokale en provinciale bestuurders.

De Zicht-op-methode richt zich op de thema's (1) 'drugsproblematiek', (2) 'vastgoed', (3) 'vakantieparken' en (4) 'PGB-zorgfraude'. Toepassing van de methode wordt voorbereid op de onderwerpen 'mainports en logistieke knooppunten' en 'gedigitaliseerde (online) criminaliteit'. De resultaten van de methode worden gepubliceerd op het dashboard www.zichtopondermijning.nl. Op het dashboard www.zichtopwijken.nl wordt relevante openbare data (tot op buurtniveau) op een voor gemeenten toegankelijke wijze toegankelijk gemaakt. Vanuit de afdeling Ondersteuning Bestuur wordt daarnaast ingezet op bevordering van de datavolwassenheid van gemeenten, om het toepassen van data(analyses) in te bedden in de praktijk van het lokaal bestuur.

2.4 Doel 4 – Grenzeloos samenwerken in een open, kennisgedreven, digitaal fitte Rijksoverheid

De Ontwikkelagenda voor de versterking van de Rijksdienst zet de toon voor grenzeloos samenwerken: tussen overheidsorganisaties en met andere maatschappelijke partners of het bedrijfsleven. "We willen een overheid zijn die echt contact maakt, met inlevingsvermogen in wat mensen bezighoudt of overkomt." Dat vraagt om aanpassingen in werkwijzen, cultuur en gedrag, waarbij de mensen, bedrijven en opgaven voor wie we werken centraal staan.

Technologie kan een krachtige faciliterende en aanjagende rol spelen in die beoogde ontwikkeling. De huidige voorzieningen voor digitaal samenwerken zijn verkokerd georganiseerd, terwijl het met de juiste keuzes goed mogelijk is om samenwerking en informatie-uitwisseling over grenzen heen rond de opgaven te organiseren. Datzelfde geldt voor het inrichten van een werkomgeving voor datagedreven werken.

Ook zullen we technologie nodig hebben om de werkdruk te verminderen; zeker in een tijd van bezuinigingen. Om tijd vrij te kunnen maken om het land in te gaan en te ondervinden wat mensen bezighoudt of overkomt,

zal een groot deel van het dagelijkse werk van veel ambtenaren makkelijker moeten worden ingericht: slimmer en leuker werken met vlotte processen en moderne technologieën. Vooral AI is hier de komende jaren een aanjager voor.

Beter Samen Werken

BZK en VRO voeren samen met FIN, VWS, SZW en I&W het programma *Beter Samen Werken* uit, met de stelselpartijen RVIHH en SSC-ICT. Doel is om tot een voor ambtenaren duidelijk betere ondersteuning van de informatiehuishouding te komen, door het maken, vinden en duurzaam toegankelijk hebben en houden van informatie te integreren met de werkomgeving. Subdoelen:

1. We ontwikkelen een werkomgeving van de toekomst op basis van een ontwerp met duurzame toegankelijkheid, openbaarheid, privacy en veiligheid by design. Eerste mijlpaal is het realiseren van een pilot van een eerste versie, gereed begin 2025, waarin twee departementen op basis van deze nieuwe werkplek met elkaar kunnen samenwerken. Na realisatie van de pilot wordt deze werkplek-functionaliteit, via plateaus, stapsgewijs uitgebreid.
2. We starten een aanbesteding om te komen tot onder andere onderdelen van een Content Services Platform, onder meer als opvolger van de huidige Document Management Systemen. Hiermee wordt het mogelijk het opslaan, beschikbaar maken en beheren van informatie gedurende de hele levenslijn van creatie tot archivering op een gebruikersvriendelijke manier en in samenhang te ondersteunen. Deze aanbesteding zou de tweede helft van 2025 tot een gunning moeten leiden, waarna na technische inrichting van de verworven componenten, de implementatie bij de deelnemende departementen start.

Op een parallel spoort werkt het programma BSW aan een proof of concept van een werkomgeving op basis van open source oplossingen die onder andere in Duitsland en Frankrijk worden gebruikt. Deze open source benadering heeft als belangrijk voordeel dat overheid haar afhankelijkheid van één of enkele technologiebedrijven vermindert. Ook wordt gekeken naar een Franse applicatie voor chats.

Parallel aan de interdepartementale kopgroep BSW wordt ook samengewerkt met de Interdepartementale Commissie Bedrijfsvoering Rijksdienst aan een rijksbrede aanpak uit om te komen tot de rijksbrede ambitie en een stevige basis voor de realisatie van een werkomgeving. Om te komen tot een visie en ICT-voorziening voor de werkomgeving van de toekomst wordt de koers naar een gezamenlijk eindpunt bepaald zoals vastlegging van de Rijksbrede doelstellingen, een visie op de eindsituatie, eigenaarschap van functionele bouwblokken en een doelarchitectuur.

Kennis- en datagedreven werken en digitaal fitte organisatie

BZK en VRO maken de transitie naar een kennis- en datagedreven en digitaal fitte organisatie. We richten ons daarbij op drie sporen:

1. Moderne technologie om data en informatie te beheren, delen, analyseren en visualiseren; met onder andere verantwoorde en betrouwbare AI, werkplekken voor data-analisten en een datadeelplatform.
2. Betrouwbare, vindbare en bruikbare informatie en gegevens: we richten over de breedte van beide ministeries de governance in om de kwaliteit van onze bronnen op orde te brengen en om brede toegankelijkheid van data en informatie tot norm te verheffen. Dit wordt vastgelegd in het gegevensbeleid van BZK en VRO.
3. Digitaal fitte medewerkers: we trainen medewerkers in het verantwoord beheer en gebruik van AI, data en informatie. We zorgen ervoor dat medewerkers bewust en weerbaar zijn tegen bedreigingen. We intensiveren de expertise op data-analyse. We intensiveren de expertise op data-analyse.

Aanpak van deze transitie:

1. We ontwikkelen een aanpak met relevante use cases. Dat zijn enerzijds relevante maatschappelijke opgaven, zoals volkshuisvesting en de opgaven in Groningen. Anderzijds zijn het processen waar we meer kwaliteit in minder tijd op willen leveren, zoals Woo-verzoeken en Kamerdebatten.
2. We organiseren regie, kennisdeling en samenwerking op drie niveaus: een centrale kern bij de CIO, gecoördineerd door een Chief Data Officer; een flexibele schil van breed inzetbare experts; en een community van experts van beide ministeries.
3. We werken nauw samen met partners binnen de overheid en het onderwijs. We gaan maximaal voor hergebruik van best practices en voorzieningen, we passen open standaarden toe.

Een vergelijkbare aanpak ontwikkelen we voor het herontwerpen en op laagdrempelige wijze automatiseren van processen, met hulp van robotic process automation en low code software.

Datagedreven Bedrijfsvoeringsbeleid
BZK intensiveert vanuit haar coördinerende verantwoordelijkheid op de inzet van data, data-analyse en datavisualisatie in de doorontwikkeling van de bedrijfsvoering. Dit om het inzicht aan te scherpen in onder andere de grootte (fte) van de overheid, personeelstekorten, diversiteit, personeelskosten ICT, duurzaamheid en andere domeinen binnen de bedrijfsvoering. Ten behoeve van voortgangs- en sturingsinformatie en verantwoording aan de Tweede Kamer. We richten ons daarbij op korte- en langetermijneffecten.

Slimme overheidsgebouwen

VRO maakt de transitie naar ‘slimme gebouwen’ voor beter gebruik, efficiënter beheer en verdere verduurzaming van het vastgoed. Hiervoor wordt gewerkt aan digitale modellen van het vastgoed van het Rijk, welke worden verrijkt met gegevens uit sensoren en gebouwinstallaties. Ook vindt er geautomatiseerde data-uitwisseling plaats tussen het Rijksvastgoedbedrijf (RVB) en dienstverleners binnen en buiten de Rijksoverheid (zoals aannemers en onderhoudspartijen). De komende

jaren zullen Kunstmatige Intelligentie (AI) en Digital Twins gaan bijdragen aan de verdere transitie van ons (slimme) vastgoed naar volledig autonome gebouwen, die zelfsturend zijn (klimaat, energieverbruik, onderhoudsplanning, etc.) en interactief kunnen reageren op de omgeving en (verwachte) bezetting. Een goede Rijksbreed geborgde datagovernance, compliancy aan nieuwe wet- en regelgeving en aandacht voor Cyber security zijn hierbij belangrijke randvoorwaarden waaraan wordt gewerkt. Met BZK wordt gewerkt aan beleid en kaderstelling, financiële afspraken en centraal eigenaarschap voor de rijkskantoren op dit thema.

2.5 Doel 5: Robuuste informatiebasis voor de opgaven in Groningen

BZK werkt aan een milde, makkelijke en menselijke afhandeling van de gevolgen van de gaswinning in Groningen en aan een duurzaam gebruik van de ondergrond. Daarbij gaat speciale aandacht naar nieuw perspectief voor de mensen in Groningen en Noord-Drenthe.

Om de schadeafhandeling voor gedupeerden toegankelijk en makkelijk te maken, worden dienstverlening en communicatie ingericht vanuit het perspectief van de gedupeerden. Dat geldt ook voor de onderliggende informatievoorziening. Er wordt gewerkt aan een filterinstrument voor regelingen zodat Groningers beter weten op welke regelingen zij recht hebben. Er is extra ondersteuning voor bewoners, agrariërs en ondernemers in het effectgebied van de gaswinning uit het Groningenveld, voor wie de reguliere procedures te complex of belastend zijn.

Voor het versterken van woningen en gebouwen in het aardbevingsgebied is er behoefte aan een zo compleet mogelijk beeld van al het huidige en geplande ruimtebeslag en van bestaande en verwachte publieksbezwaren. Datzelfde geldt voor het vergroten van de leefbaarheid, duurzaamheid en het versterken van de regionale economie. Door regelgeving en vergunningverlening te baseren op een gedetailleerd totaalbeeld kan de uitvoering effectief en efficiënt plaatsvinden. Om diezelfde reden is er ook behoefte aan precieze data over de diepe ondergrond, CO2-opslag en energieopslag.

De realisatie van de agenda voor Herstel van Groningen vraagt nadrukkelijk om betere samenwerking tussen de verschillende overheden én om nauwere samenwerking tussen en met de uitvoeringsorganisaties, volgens de één-overheidgedachte. In dat kader trekken gemeenten, provincies, Rijk en uitvoeringsorganisaties samen op. Het is belangrijk dat we Groningen en Noord-Drenthe nieuw perspectief voor de toekomst bieden. Daarom is voldoende uitvoeringscapaciteit en eventuele steun van het Rijk van belang om te voldoen aan de doelen van de economische en sociale agenda’s.

Speerpunten 2025 - 2027

Dienstverlening Nationaal Coördinator Groningen

De Nationaal Coördinator Groningen (NCG) werkt aan het versterken van woningen en gebouwen in het aardbevingsgebied, het vergroten van leefbaarheid en duurzaamheid en het versterken van de regionale economie. De bewoner staat hierbij centraal. NCG bestaat sinds 2015 en werkt samen met de vijf Groninger gemeenten in het aardbevingsgebied, de provincie Groningen en de rijksoverheid. NCG werkt sinds 2020 als een uitvoeringsorganisatie en stuurt de versterkingsoperatie aan.

Nationaal Coördinator Groningen heeft de laatste jaren een omslag gemaakt naar een procesorganisatie, ondersteund door het RijksZaak-systeem (nog volop in ontwikkeling) en een modern dataplatform dat rapportages en sturing verzorgt. De organisatie is steeds meer data gedreven en verder geprofessionaliseerd. Inzicht en overzicht op basis van data is sterk toegenomen.

Door het maatregelenpakket voortvloeiend uit de parlementaire enquête wordt voor de NCG in de periode tot en met 2027 meer werk voorzien, in het bijzonder verduurzaming. Mogelijk dient het programma Bouwen Kansrijk Groningen (BKG) hierop aangepast te worden.

Een belangrijk speerpunt op de IV-agenda is een heldere, consistente communicatie met bewoners en eigenaren en het ten behoeve daarvan opzetten van een bewonersportaal (Mijn NCG). Digitaal toegang tot het portaal, zorgt voor transparantie en dat geeft vertrouwen.

Data over diepe ondergrond, CO2- en energieopslag

Het directoraat-generaal Groningen en Ondergrond wil meer data beschikbaar krijgen over de diepe ondergrond en de ondiepe ondergrond, en het effect op elkaar, CO2-opslag en energieopslag. De directies van dit DG werken op dit vlak goed samen met technisch zeer capabele organisaties, maar er is behoefte aan frequenter en preciezer inzicht in de feitelijke situatie door middel van bijvoorbeeld een dashboard.

Staatstoezicht op de Mijnen heeft in 2023 geïnvesteerd in een data-analyseplatform waarmee experts vergaande analyses uit kunnen voeren, zowel met data van buitenaf als met interne data. Hiermee is een volgende stap gezet naar meer datagedreven werken. De jaarlijkse inspectiecyclus kan hierdoor niet enkel op basis van expertise en ervaring worden samengesteld, maar in toenemende mate op basis van beschikbare data; denk hierbij aan een risicoprofiel, historische inspecties, inspectieresultaten van gelijksoortige installaties en locaties en/of ondernemingen.

Staat van Groningen

Sinds 2024 wordt jaarlijks gerapporteerd in een *Staat van Groningen* over de voortgang van het schadeherstel, de versterking, verduurzaming, de maatregelen voor sociaal herstel en economische ontwikkeling en de gezondheid van mensen in het gaswinningsgebied.

Voor de Staat van Groningen levert NCG op verzoek informatie over de kwantitatieve realisatie van de uitoefening van haar taken en bevoegdheden. De Staat van Groningen zal daarnaast informatie bevatten over de kwantitatieve en kwalitatieve effecten van de versterkingsoperatie en de rol die NCG en de versterkingsopgave spelen ten aanzien van een breder veiligheidsbegrip.

Het opdrachtnemerschap voor de Staat van Groningen wordt in 2025 belegd bij een onafhankelijke, externe partij. De informatie wordt op een publieksvriendelijke manier (digitaal) ontsloten via Dashboard Groningen. Het bestaande Dashboard Groningen wordt uitgebreid zodat hier vanaf 2025 real-time informatie te vinden is over de voortgang van de schadeafhandeling, de versterking, verduurzaming, sociale en economische ontwikkeling en het vertrouwen in de overheid in Groningen en Noord-Drenthe. BZK werkt aan een wetsvoorstel waarmee de monitoring van het beleid met betrekking tot de gevolgen van de gaswinning in Groningen een wettelijke basis krijgt.

2.6 Doel 6: Versterken van de digitale samenleving in Caribisch Nederland.

BZK wil de dienstverlening van de overheid in Caribisch Nederland (Bonaire, Sint Eustatius en Saba) op een gelijkwaardig niveau brengen als in Europees Nederland, zowel digitaal als fysiek. Ook verbeteren we de toegang tot het internet, digitale vaardigheden en hulp en ondersteuning.

We pakken de fysieke en digitale dienstverlening van Caribisch Nederland aan, zodat overheidsdienstverlening toegankelijk en hoogwaardig is voor burgers en bedrijven. Dit wordt verplicht, zoveel mogelijk op basis van dezelfde (wettelijke) normen als die gelden voor Europees Nederland.

We schaffen dus ook de verplichtingen af die in Europees Nederland al niet meer gelden. Bijvoorbeeld wettelijke vereisten om persoonlijk te verschijnen waar dat niet strikt noodzakelijk is.

Speerpunten 2025 – 2027

Invoeren van het stelsel van basisregistraties

We zetten in op hergebruik van gegevens, die bij de bron worden bevraagd. Daarom voeren we het stelsel basisregistraties in, te beginnen met personen, bedrijven en adressen. Voor zover mogelijk sluiten we meteen aan bij de ontwikkeling van het federatief datastelsel. Voor burgers en bedrijven verdwijnt daarmee de noodzaak om bij het

aanvragen van diensten/vergunningen uittreksels van andere overheidsorganisaties te overhandigen.

Invoeren van BSN en DigiD

We voeren vanaf 2025 het Burgerservicenummer (BSN) in voor Caribisch Nederland. DigiD komt beschikbaar voor overheidsorganisaties. Dat betekent een grote vooruitgang voor de mensen in Caribisch Nederland. Het gaat wel om een complexe implementatie die meer jaren nodig heeft en waar voldoende geld en expertise voor nodig is.

Centrale voorzieningen voor Rijksdienst Caribisch Nederland

De Rijksdienst Caribisch Nederland (RCN), de samenwerking tussen de departementale diensten, werkt binnen haar I-strategie aan drie nieuwe centrale voorzieningen: een documentmanagementsysteem, overgang naar de Digitale Werkplek Rijk en centrale aansluiting op DigiD. RCN wordt in 2025 aangesloten op de Rijksbrede Digitale Infrastructuur (RDI).

Transparantie overheidsinformatie

Vanaf 2025 bezien we welke verbeteringen er mogelijk zijn in de publicatie, openbaarmaking en het hergebruik van overheidsinformatie op Bonaire, Sint Eustatius en Saba. Daarbij wordt bezien welke verbeteringen er mogelijk zijn binnen de huidige wettelijke kaders en of het, met inachtneming van het 'comply or explain'-beleid, haalbaar is om de huidige wettelijke kaders te harmoniseren met de Bekendmakingswet, Wet open overheid en Wet hergebruik van overheidsinformatie.

Inzicht en grip op de cybersecurityrisico's binnen de algehele toeleveringsketen binnen het Caribische gebied (BES)

Om zicht en grip te houden op cybersecurityrisico's in de toeleveringsketen, is een risicoanalyse van fysieke en digitale dreigingen essentieel. Deze analyse helpt kwetsbaarheden te identificeren en risico's te beperken. Het opstellen van bedrijfscontinuïteitsplannen en crisisbeheersingsprotocollen is daarbij noodzakelijk om de dienstverlening te waarborgen tijdens verstoringen. Daarnaast moeten alternatieve toeleveranciers worden geïdentificeerd om de afhankelijkheid van één bron te minimaliseren. Een geïntegreerde aanpak tussen ministeries en lokale overheden in Caribisch Nederland bevordert de veerkracht tegen zowel fysieke als digitale dreigingen.

3 iStrategie van BZK en VRO

In 2021 is een departementale iStrategie vastgesteld, genaamd 'I en de bedoeling'. Die loopt tot 2025. De strategie gaat over het sturen op verbeteringen die nodig zijn om het geheel van doelen uit hoofdstuk 2 te halen. In deze departementale iStrategie is de iStrategie van het Rijk gecondenseerd tot vier pijlers:

1. *I en de Bedoeling*
   (iStrategie Rijk: I in het hart, Markt en innovatie, I besturing)
2. *Wendbaar*
   (iStrategie Rijk: Generieke voorzieningen)
3. *iVakmanschap*
   (iStrategie Rijk: iVakmanschap)
4. *Op Orde*
   (iStrategie Rijk: Digitale weerbaarheid, (Bestendigen) ICT-landschap, Informatiehuishouding, Data en algoritmen, Transparantie en inzicht)

I en de Bedoeling
We kijken in het beleidsproces scherper naar de kansen en risico's van informatie en technologie: van probleemanalyse tot vergroten van de participatie; van het inzichtelijk maken van de effecten van beleidsopties tot het evalueren van beleid. We zorgen ervoor dat de uitvoerbaarheid van nieuw beleid vroegtijdig in kaart wordt gebracht.

We verstevigen de sturing op een samenhangend portfolio van programma's, projecten en innovaties in dienst van de opgaven. Investeringen in verouderde systemen en processen (continuïteit en vervanging) zijn daarbij in balans met investeringen in vernieuwing.

Speerpunten 2025 – 2027

- We liften mee met de implementatie van het Beleidskompas bij BZK en VRO om de aandacht voor informatie en technologie in het beleidsproces te institutionaliseren.
- We investeren doorlopend in het portfoliomanagementproces binnen BZK en VRO. De weg om uniform te groeien naar een hoger volwassenheidsniveau en integrale optimalisatie van het portfoliomanagementproces organisatie breed volgens de kwaliteitscirkel (PDCA) en continuous improvement wordt voorgezet. Kritisch succesfactoren hierbij zijn dat bestuurders zich beter bewust worden van hun rol in het portfoliomanagementproces; deze juist invullen en uitdragen om sturing te verstevigen en vanuit hun onderdeel de benodigde voortgangsdata tijdig, juist en volledig (laten) aanleveren.
- We brengen de in 2024 gestarte data- en digitaliseringsboard in positie om de digitale transitie van beleidsdirecties te leiden.
- We organiseren eerstelijnsexpertise in het hart van de directoraten-generaal, met onder andere informatiemanagers en privacyofficers. Deze eerste lijn zal nauw samenwerken met CIO BZK en VRO.
- We zetten volgende stappen naar volwassenheid in het CIO-stelsel dat de afgelopen jaren met de uitvoeringsorganisaties is ontwikkeld. We zetten de professionalisering van de CIO-offices door. Dit leidt in 2025 tot een herziening van het CIO-stelsel van BZK en VRO.

iVakmanschap (iStrategie Rijk: iVakmanschap)
We werken over organisatiegrenzen heen samen aan instroom, behoud en ontwikkeling van IT'ers. We creëren omstandigheden waarin zij optimaal tot hun recht komen. We verhogen de 'digitale fitheid' van managers en medewerkers bij BZK en VRO: het vermogen om met hulp van informatie en technologie slimmer en leuker (samen) te werken. We bieden niet-IT'ers kansen voor bijscholing en omscholing op het gebied van IT. We versterken het leiderschap en vakmanschap op sleutelposities rondom het IT-veld. We werken samen met het onderwijs met het oog op werving van talent en het delen van kennis.

Speerpunten 2025 - 2027
- We investeren met de Rijksacademie voor Digitalisering en Informatisering Overheid in digitaal leiderschap, opdrachtgeverschap en programmamanagement. We ronden de leergang van de BR af en geven een vervolg hieraan in de managementteams van verschillende organisatieonderdelen.
- We grijpen de belangstelling voor AI aan om trainingen en leergangen rond AI en breder digitale fitheid breder in te zetten.
- We ontwikkelen samen met CIO Rijk een methode voor het borgen van expertise op topposities, mede in het licht van het beperken van inhuur. We versterken de expertpools. We ontwikkelen een moderne aanpak voor vlotte werving en selectie van IT'ers.
- We intensiveren de samenwerking met het onderwijs, onder de vlag van iPartnerschap.

Wendbaar (iStrategie Rijk: Generieke voorzieningen)
We vergroten het vermogen van de organisaties om sneller mee te kunnen bewegen met wat de samenleving vraagt en wat de technologie biedt Daartoe sturen op hergebruik, harmonisatie, interoperabiliteit, standaardisatie en versimpeling van processen en ICT. We bundelen inzichten vanuit lifecyclemanagement (LCM) om zo bij vervangingsvragen meer te kunnen sturen op harmonisatie.

Speerpunten 2025 - 2027
- We verstevigen de aanpak van legacy met lifecyclemanagement en architectuur. De inzet is een IT-landschap dat voortdurend evolueert met nieuwe ontwikkelingen.
- We verstevigen de open source aanpak. Open source software maakt het IT-landschap wendbaarder, vermindert de afhankelijkheid van techreuzen en heeft een aantrekkende werking op IT-talent. We organiseren centrale expertise in een Open Source Program Office (OSPO) en richten ons op langetermijnalternatieven voor de werkomgeving.

Op Orde
We verbeteren stapsgewijs en op een zoveel mogelijk uniforme manier het gezamenlijke inzicht in projecten en programma's, databronnen, processen, IT-landschap, wetgeving, expertise en financiën. Dat breed gedeelde inzicht is de basis voor strategisch portfoliomanagement, voor werken met data en AI, voor onderhoud, vernieuwing, vervanging en uitfasering van IT-systemen en voor arbeidsbesparende innovaties. We investeren in de volwassenheid van de informatiehuishouding, informatiebeveiliging en privacybescherming.

Speerpunten 2025 - 2027

- De eisen die NIS2 aan ons stelt, worden vastgelegd in nationale wetgeving. Deze is momenteel in voorbereiding. BZK is begin 2024 een BZK-breed project gestart om aan de verplichtingen uit NIS2 te kunnen voldoen. Deels komt het neer op aantoonbare implementatie van de maatregelen die in de BIO en het beleidskader Informatiebeveiliging en Privacybescherming van BZK en VRO verplicht zijn gesteld. Aanvullend moet er meer aandacht komen voor keten- en netwerkafhankelijkheden in het kader van de continuïteit en worden bestuurders met een verantwoordelijkheid in IT verplicht opgeleid.
- Met het programma 'BZK Transparant' (looptijd tot 2026) werken we aan een transparante informatievoorziening, een goede informatiehuishouding en duurzame toegankelijkheid en archivering.
  In het najaar van 2024 zijn de beleidslijnen voor e-mail- en chatgesprekkenarchivering het proces voor vaststelling ingegaan. Vervolgens (eind 2024 en de eerste maanden van 2025) wordt het vastgestelde beleid ter instemming voorgelegd aan de GOR, waarna de implementatie kan plaatsvinden. De voorbereidingen om de beleidslijnen te kunnen implementeren lopen al enige tijd en moeten zijn afgerond voordat het beleid effectief kan ingaan.
  Het archiveren van chatberichten wordt momenteel in overeenstemming met de huidige beleidslijn en de concept-handreiking uitgevoerd. Concreet betekent dit dat de chatberichten van de bewindspersonen van BZK periodiek en handmatig worden veiliggesteld in een documentmanagementsysteem. Voor het archiveren van chatberichten van de bewindspersonen en andere sleutelfunctionarissen (schaal 16+) zal in 2025 worden gestart met de implementatie van een geautomatiseerde oplossing.
  Op dit moment wordt de handreiking emailarchivering nog herzien en moet die opnieuw worden vastgesteld door de ICBR. Voor de implementatie en dus het daadwerkelijk veiligstellen van e-mail betekent dit concreet dat dit naar verwachting niet eerder dan medio 2025 zal starten.
- We publiceren herbruikbare data als open data op data.overheid.nl. We ontwikkelen een register met de meest relevante databronnen binnen BZK en VRO. Het principe 'open tenzij' uit de Wet Digitale Overheid vertalen we naar een open-sourcestrategie en praktische handvatten voor softwareontwikkeling bij BZK en VRO. In 2023 is een Open Source Program Office gestart bij CIO BZK. En we werken verder aan het uitbreiden van het algoritmeregister. We nemen ten minste alle algoritmen van BZK en VRO op waarin sprake is van hoge risico's voor privacy en mensenrechten.
- BZK en VRO gaan stapsgewijs verder met het in kaart brengen van algoritmen in het algoritmeregister. We verwachten de hoog-risico algoritmes eind 2024 geregistreerd te hebben, conform de motie van Dekker-Abdulaziz[8]. Voor een bredere registratie van algoritmen investeren we in de kennis en het bewustzijn van de eigenaren in uitvoering en beleid.

In het verlengde van de Nederlandse Digitaliseringsstrategie komen BZK en VRO in 2025 met een nieuwe iStrategie.

[8] *Kamerstukken II* 2022/23, 26643-1003

4 Financiën

De uitwerking van de voorgaande paragrafen vindt plaats in verschillende projecten en programma's. Deze programma's kunnen BZK en VRO breed zijn en centrale financiering kennen (bijvoorbeeld BZK Transparant) of bij de onderdelen van BZK en VRO zelf worden uitgevoerd en gefinancierd, al of niet vanuit de tarieven. Een deel van deze projecten en programma's loopt al of wordt vanuit de lijn opgestart. Een ander deel moet nog verder uitgewerkt worden in termen van inhoud en de daaraan gerelateerde kosten en dekking.

BZK en VRO zijn diverse ministeries met zeer uiteenlopende geldstromen. De werkzaamheden voor de belangrijkste doelstellingen vinden in beginsel plaats binnen de beschikbare budgettaire kaders (denk hier bijvoorbeeld aan Open op Orde voor de informatiehuishouding, de GDI-financiering voor de opgave Waardengedreven Digitale Samenleving of de Omgevingswet). Er vinden afwegingen plaats tussen vernieuwing en beheer en onderhoud.

We streven naar meerjarenfinanciering voor innovaties en datagedreven werken door deze direct te koppelen aan de inhoudelijke opgaven en daarbij behorende budgetten.

De financiële voortgang van IT-investeringen wordt jaarlijks gemeld aan de Kamer via het Rijks ICT dashboard, dat zich verder ontwikkelt en naast kosten voor vernieuwing ook meer details over de kosten voor Beheer en Exploitatie gaat bevatten. Hierin volgen wij de kaders van CIO Rijk. Ook voor een kwantitatieve vooruitblik volgen we de kaders van CIO Rijk.